

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΕΠΑΛ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΚΑΙ Η ΦΥΣΗ

A. Μη λογοτεχνικό κείμενο

Η θάλασσα βάφτηκε κόκκινη

Το άρθρο δημοσιεύτηκε στον διαδικτυακό ιστότοπο της εφημερίδας «Πρώτο Θέμα» στις 14.09.2021.

Μια μεγάλη σφαγή χιλιάδων δελφινιών σημειώθηκε για άλλη μια χρονιά στις ακτές των Νησιών Φερόε, στο πλαίσιο του ετήσιου αιματηρού εθίμου Grindadrap, το οποίο χρονολογείται από τον 9ο αιώνα, όταν οι Βίκινγκς άρχισαν να εγκαθίστανται σε νησιά του Βόρειου Ατλαντικού.

Φέτος, οι «κυνηγοί» στα Νησιά Φερόε έσφαξαν 1.428 δελφίνια μέσα στο Σαββατοκύριακο, σε μια από τις μεγαλύτερες ανάλογες σφαγές στην ιστορία, «βάφοντας» κόκκινη τη θάλασσα από το αίμα των θηλαστικών που είχαν παρατάξει στην παραλία. Συγκεκριμένα, αλιευτικά σκάφη οδήγησαν τα δελφίνια του Ατλαντικού προς την ακτή, όπου άνδρες τα περίμεναν στα ρηχά με γάντζους, μαχαίρια και λόγχες...

Το Grindadrap παραμένει η μόνη μορφή φαλινοθηρίας που υπάρχει ακόμα στη Δυτική Ευρώπη, ενώ σύμφωνα με τη νομοθεσία των Νησιών Φερόε, οι κάτοικοι μπορούν, επίσης, να «κυνηγήσουν» συγκεκριμένα είδη φάλαινας και φώκιας. Το κρέας και το λίπος από τα σφαγμένα θαλάσσια θηλαστικά χρησιμοποιούνται για παρασκευή φαγητού.

Η φετινή μαζική σφαγή είναι η μεγαλύτερη που έχει καταγραφεί ποτέ στα Νησιά Φερόε, με συνέπεια να προκαλέσει τις αντιδράσεις οργανώσεων και ακτιβιστών για την προστασία των ζώων. Μάλιστα, η περιβαλλοντική φιλανθρωπική οργάνωση «Sea Shepherd» ανέφερε πως οι σφαγές αυτές έχουν ως αποτέλεσμα τον θάνατο περισσότερων των 8.000 φαλαινών και δελφινιών την τελευταία δεκαετία.

«Κανένα από τα προηγούμενα κυνήγια δεν μπορεί να συγκριθεί με αυτό που συνέβη αυτό το Σαββατοκύριακο», καταγγέλλει από την πλευρά της η οργάνωση Blue Planet Society και προσθέτει: «η προηγούμενη μεγαλύτερη σφαγή είχε σημειωθεί το 2013, όταν θανατώθηκαν 430 δελφίνια».

A3. Στο κείμενο παρουσιάζεται η είδηση της μαζικής σφαγής δελφινιών. Η ανάγνωσή της σε συγκλόνισε και αποφασίζεις να καταγγείλεις τη συγκεκριμένη πρακτική ή άλλες ανάλογες σε άρθρο σου (200-250 λέξεων) στη σχολική εφημερίδα, με το οποίο επιδιώκεις να προβληματίσεις και να ευαισθητοποιήσεις τους αναγνώστες σου.

B. Λογοτεχνικό κείμενο**ΝΤΟΡΙΣ ΛΕΣΙΝΓΚ (1919-2013)****[Η φώκια μου, η καημένη η φώκια...]**

Το απόσπασμα προέρχεται από το βιβλίο της βραβευμένης με Νόμπελ Βρετανίδα συγγραφέως Ντόρις Λέσινγκ «Το καλοκαίρι πριν από το σκοτάδι» (εκδ. Καστανιώτη, 1990).

Αμέσως μόλις αποκοιμήθηκε είδε ένα όνειρο. Καθόταν στο σινεμά. Έβλεπε μια ταινία που είχε ξαναδεί - την είχε δει στον ξύπνο της, δύο φορές. Παρακολουθούσε τη σκηνή όπου η δύστυχη θαλάσσια χελώνα στο νησί του Ειρηνικού, όπου μόλις είχε γίνει η ατομική έκρηξη, χάνει την αίσθηση του προσανατολισμού κι αντί να επιστρέψει στη θάλασσα, αφού γέννησε τ' αυγά της, κατά τις επιταγές της φύσης, κατευθύνεται στην άνυδρη ενδοχώρα, όπου και πεθαίνει. Καθόταν στο σκοτεινό σινεμά και κοιτούσε το ταλαίπωρο ζωντανό ν' απομακρύνεται σιγά σιγά από τη θάλασσα, να βαδίζει προς το θάνατο και σκέφτηκε: Η φώκια μου, η καημένη η φώκια, είμαι υπεύθυνη γι' αυτή, να τι πρέπει να κάνω, πού είναι η φώκια; Μόλις το σκέφτηκε αυτό, κατάλαβε ότι ονειρεύεται και, σ' όνειρό της, έψαξε ολόγυρα, σαν να έβλεπε το άλλο όνειρο, το όνειρο με τη φώκια. Δεν μπορούσε να κάνει τίποτα για τη θαλάσσια χελώνα που ήταν καταδικασμένη να πεθάνει, αλλά έπρεπε να σώσει τη φώκια. Όμως, βρισκόταν σε λάθος όνειρο, όπως όταν βρίσκεσαι στο λάθος δωμάτιο ενός σπιτιού, και δεν μπορούσε ν' ανοίξει την πόρτα του σωστού... Πού ήταν η φώκια; Κειτόταν εγκαταλειμμένη κάπου ανάμεσα στα στεγνά βράχια, προσμένοντάς την, αναζητώντας την με τα σκούρα της μάτια; [...]

Η φώκια ήταν ακίνητη στην αγκαλιά της, με το κεφάλι γερμένο στον ώμο της. Της γλιστρούσε καθώς περπατούσε, γιατί βρισκόταν σε κώμα, ψυχορραγούσε. Η Κέιτ άκουγε την ξερή, κοφτή, ακανόνιστη ανάσα της. Έπρεπε να ξαναβρέξει το δέρμα της. Αλλά ήταν όλα κρυσταλλιασμένα και το αφυδατωμένο δέρμα της φώκιας χρειαζόταν αλατόνερο. Απίθωσε το ζώο στο χιόνι και ψηλάφισε ολόγυρα το σκοτάδι ψάχνοντας κάτι να τη βοηθήσει. Βρήκε ένα μαύρο κοτρόνι που είχε κόκκους αλατιού στις ραγάδες του. Σε μια ρωγμή, ανάμεσα σε κείνο το κοτρόνι κι ένα άλλο, είδε πάγο κι έσπασε την επιφάνεια. Είχε λίγο κρυστάλλινο νεράκι εκεί πέρα. Διέλυσε τους κρυστάλλους στο νερό κι έφτιαξε αλατόνερο. Μετέφερε τη μισοπεθαμένη φώκια κοντά στη λιμνούλα που είχε αρχίσει ήδη να κρυσταλλιάζει, παρά το αλάτι, κι έβρεξε το ζώο με το διάλυμα, γρήγορα, ακόμα πιο γρήγορα και σπασμωδικά, καθώς η επιφάνεια της λιμνούλας πάγωνε και το νερό εξαφανιζόταν. Πριν προλάβει να δέσει ο πάγος, μπόρεσε να καταβρέξει την καημένη τη φώκια στο στεγνό δέρμα της, το

πρόσωπο, τα βλέφαρα. Η φώκια άνοιξε τα μάτια και βόγγηξε σιγανά, σάμπως και να τη χαιρετούσε. Η Κέιτ ήξερε ότι η φώκια είχε ζωντανέψει, σώθηκε προς το παρόν. Έπρεπε να τη σηκώσει και να συνεχίσει το δρόμο της κατά το βορρά, πάντα το βορρά, μακριά από τον ήλιο που βρισκόταν πέρα στο νότο, στην αιώνια μέρα του. Πυκνό σκοτάδι βασίλευε ολόγυρα. Χιόνιζε πάλι. Σήκωσε τη φώκια, που δεν ήταν πια βαριά σαν μολύβι, γιατί ζωντάνεψε, ανάσαινε, και πήρε το δρόμο για το βορρά.

B3. Να επιλέξεις ένα από τα δύο ακόλουθα θέματα παραγωγής λόγου. Να καταγράψεις τις απαντήσεις σου σε ένα κείμενο 100-150 λέξεων.

1. Γιατί η ηρωίδα αναλαμβάνει έναν αγωνιώδη αγώνα σωτηρίας της φώκιας στο όνειρό της; Τι θα έκανες εσύ, αν ήσουν στη θέση της, είτε σε πραγματικές συνθήκες είτε σε ένα όνειρο;

ή

2. Να αναδιηγηθείς σε πρωτοπρόσωπη αφήγηση το όνειρο της ηρωίδας, όπως καταγράφεται στη δεύτερη παράγραφο του κειμένου.

Μονάδες 25